

HAFNARFJÖRÐUR

Umhverfis- og auðlindastefna

Markmið umhverfis- og auðlindastefnunnar er að tryggja öllum íbúum Hafnarfjarðar heilnæmt og öruggt umhverfi til lífs, leiks og starfs og skal taka tillit til hennar í allri starfsemi sveitarfélagsins.

4. Samgöngur og skipulag

Í samgöngum er stefnt að því að auka hlutgangandi, hjólandi og notenda almenningsgangna og tekið verði mið af því við gerð aðalskipulags, deiliskipulaga og samgöngumannvirkja. Við skipulag bæjarins verði áhersla lögð á útivistar- og dvalarsvæði. Gerðar verði í auknum mæli kröfur um sérupprætti að lóðum við fjölbýlishús og opinberar byggingar.

■ ÁHERSLUR OG MARKMIÐ

- 4.1. Skipulag og rekstur samgöngumannvirkja miðist við að allir bæjarbúar eigi kost á að komast leiðar sinnar með öruggum og vistvænum hætti.
- 4.2. Við skipulag og gerð hjóla- og göngustíga verði öryggi, greiðfærni og upplifun notenda höfð að leiðarljósi.
- 4.3. Við skipulag byggðar verði horft til þess að hún sé þróuð inn á við og þétt, ekki síður en að víkka enn frekar út til óbyggðra svæða.
- 4.4. Í auknum mæli verði byggð blönduð þar sem íbúðarhúsnæði, þjónusta og atvinnustarfsemi fara saman í samræmi og sátt hvert við annað.
- 4.5. Hugað verði að kolefnisspori byggingarefna, umhverfisvænu og endurnýttu efnisvali, sjálfbæru skipulagi þéttbýlis og sjálfbærni og vistvænni hugsun í allri hönnun í ferli skipulags.
- 4.6. Hvatt verði til og stutt við byggingu vistvænna mannvirkja, samanber leiðbeiningar Vistbyggðaráðs og alþjóðlegra staðla.
- 4.7. Unnið verði markvisst að fegrin bæjarins.
- 4.8. Í skipulagi verði gætt að góðri hljóðvist og að loftgæði verði sem best á hverjum stað.
- 4.9. Fyrirtæki verði hvött til gerðar samgöngusamninga og Hafnarfjarðarbær gangi þar á undan með góðu eftirdæmi.
- 4.10. Hvatt verði til uppbyggingar aðstöðu hvarvetna í bænum, sem styður vistvænar samgöngur, s.s. rafhleðslubúnaðar og reiðhjóláðstöðu.

5. Umhverfisfræðsla

Aðgengi bæjarbúa að upplýsingum um umhverfismál, í nærumhverfi sínu og landi bæjarins, skal vera til fyrirmyndar. Sérstök áhersla verði á að styðja við leik- og grunnskólastarf með viðeigandi innviðum og fræðslu fyrir starfsfólk skólanna.

■ ÁHERSLUR OG MARKMIÐ

- 5.1. Skýrar upplýsingar um sorphirðu og flokkun verði á heimasíðu bæjarins.
- 5.2. Starfsmenn bæjarins fái fræðslu í umhverfismálum og hvernig vinna megi að því að ná markmiðum bæjarins í að draga úr loftmengun, bæta flokkun sorps og minnka matarsóun.
- 5.3. Fræðsla um gildi náttúrunnar og menningarverðmæta í landi bæjarins verði aukin til muna með það að markmiði að auka vitund um mikilvægi náttúruverndar.
- 5.4. Úti-/grenndarkennsla verði raunhæfur möguleiki fyrir alla skóla með aðgengi að stöðum og upplýsingum um náttúru og samfélag í öllum skólahverfum í Hafnarfirði, t.d. fyrir stöðvavinnu af ýmsum toga.
- 5.5. Góð aðstaða sé í skólum til fullnægjandi flokkunar á sorpi og endurvinnslu út frá metnaðarfullum sjónarmiðum umhverfisverndar.
- 5.6. Útbúið verði fræðsluefni um náttúru Hafnarfjarðar sem nýtist kennurum í kennslu um náttúru og umhverfisvernd fyrir börn á ólíkum aldri.

6. Útivist og heilbrigður lífsstíll

Tryggja skal gott aðgengi allra bæjarbúa að útivistarsvæðum, innan bæjarmarkanna sem utan þeirra, og íbúar hvattir til útivistar allt árið. Þá skal Hafnarfjarðarbær stuðla að uppbyggingu áningarstaða og gönguleiða í bæjarlandinu og greiða aðgengi að útivistarsvæðum fyrir gangandi, hjólandi og akandi í samræmi við aðalskipulag og samgöngustefnu bæjarins.

■ ÁHERSLUR OG MARKMIÐ

- 6.1. Ráðist verði í stefnumótun og aðgerðaáætlun fyrir útivistarsvæði í bæjarlandinu, þau byggð upp og þeim viðhaldið í samræmi við áætlun.
- 6.2. Mótað verði verklag um gerð gönguleiða og áningarstaða sem taka sérstaklega mið af náttúruvernd við hönnun og framkvæmdir.
- 6.3. Lýsing verði bætt við göngustíga og útivistarsvæði innan bæjarmarkanna í þeim tilgangi að bæta aðgengi og auka öryggi íbúa.
- 6.4. Leik-, æfinga- og dvalarsvæði innan bæjarmarkanna hafi fjölpætt notagildi og skal hvatt til notkunar þeirra.
- 6.5. Sveitarfélagið skal stuðla að fræðslu um náttúruferar, mannlíf og náttúruvernd við útivistarsvæði.
- 6.6. Sveitarfélagið stuðli að fræðslu um gildi útivistar og hreyfingar í samræmi við lýðheilsustefnu sveitarfélagsins.
- 6.7. Stuðlað verði að gróður- og trjárækt í bæjarlandinu, innan bæjarmarkanna sem utan þeirra, og mótað um það verklag og áætlun.
- 6.8. Stuðlað verði að líffræðilegum fjölbreytileika náttúruminja við útivistarsvæði og ráðist í endurheimt vistkerfa þar sem því verður við komið.
- 6.9. Sveitarfélagið fari á undan með góðu fordæmi og beiti vistvænum aðferðum við meðhöndlun skordýra og illgresis í bæjarlandinu.
- 6.10. Almenningsgangnakerfi, göngu- og hjólaeiðir tengist helstu útivistarsvæðum í bæjarlandinu.
- 6.11. Íbúar verði hvattir til að nýta sér fjölbreytta útivistarmöguleika í bæjarlandinu árið um kring.
- 6.12. Mótuð verði stefna um útivist og ferðapjónustu í landi Hafnarfjarðar með verndun náttúrunnar að leiðarljósi.

Ítarefni sem hægt er að nálgast á heimasíðu Hafnarfjarðarbæjar

- Aðalskipulag Hafnarfjarðar 2013-2025 ásamt greinargerð
- Aðalskipulag Krýsuvíkur 2013-2025 ásamt greinargerð
- Neysluvatnsauðlindir Hafnarfjarðar
- Jarðhitaréttindi Hafnarfjarðar
- Námur starfshópur, stefnumörkun varðandi námur í landi Hafnarfjarðarbæjar, úrdráttur. Hafnarfjörður 2009.
- Samningur um réttindi fatlaðs fólks
- Landsáætlun um meðhöndlun úrgangs 2013 – 2024
- Landsskipulagsstefna 2015 – 2026
- Ferðapjónusta fyrir alla - Flokkunarviðmið fyrir aðgengi að áningar- og útivistarsvæðum á Íslandi
- Handbók um merkingar á ferðamannstöðum og friðlöndum
- Heilsueflandi samfélag – vellíðan fyrir alla
- Góðir staðir – leiðbeiningarrit um uppbyggingu ferðamannastaða.
- Umferðaröryggisáætlun Hafnarfjarðar.
- Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun
- Aðalnámsskrá grunnskóla
- Samantekt um stöðu fráveitumála á Íslandi árið 2014

1. Auðlindir, náttúra og menningarminjar

■ FRAMKVÆMD OG EFTIRFYLGNI

MARKMIÐ	AÐGERÐ	AFURÐ	KOSTNAÐUR	UPPHAF
1.1	Gerð verði sérstaklega grein fyrir þeim breytingum sem ætla má að verði á náttúru og umhverfi áður en ákvörðun er tekin um nýtingu auðlinda.			
1.2	Leitað verði leka úr vatnsveitukerfinu og gert við þar sem þarf.	Aðgerðaáætlun fyrir viðhald vatnslagna		
1.3	Niðurstöður allrar vöktunar sem snúa að Hafnarfirði verði gerðar sýnilegar og aðgengilegar.	Uppfærð vöktunaráætlun og nýtt svæði á heimasíðu		
1.4	Mótuð verði rannsóknarverkefni og kennsluefni sem tengist náttúru Hafnarfjarðar.	Betri þekking á umhverfi Hafnarfjarðar. Nýtt kennsluefni		
1.5	Verndun verði fylgt eftir með aukinni landvörslu og eftirliti í landi Hafnarfjarðar.	Fjölgun landvarðavikna		
1.6	Skilgreint verði hvaða tegundir teljast ágengar, með hvaða hætti þær ógna vistkerfum og menningarminjum, og hver þau vistkerfi og menningarminjar eru.	Áætlun um aðgerðir gegn ágengum tegundum		
1.7	Greind verði þau vistkerfi sem kunna að vera í hættu eða kunna að hafa látið undan fyrir skipulagi og landnýtingu.	Skýrsla um vistkerfi í hættu		

1. Auðlindir, náttúra og menningarminjar

■ FRAMKVÆMD OG EFTIRFYLGNI

1.8	Sérstaklega skal horfa til nýtingar neysluvatns, þar sem hagsmunir Hafnarfjarðar fara ekki í öllu saman við hagsmuni annarra sveitarfélaga. Þar skulu fulltrúar Hafnarfjarðar horfa til hags og lífsgæða í bæjarfélaginu þegar leitað er lausna í samvinnu við aðra			
1.9	Unnið verði að umbótum í Hellisgerði, náttúruperlu í miðbæ Hafnarfjarðar, og ástand garðsins verði orðið til fyrirmyndar fyrir 100 ára afmæli hans árið 2023. Sett skal nauðsynlegt fjármagn í verkefnið, en aðgangur að fallegum almenningsgarði er mikilvægt umhverfismál fyrir bæjarbúa og gesti bæjarins.			

2. Mengunarvarnir og umhverfsvöktun

■ FRAMKVÆMD OG EFTIRFYLGNI

MARKMIÐ	AÐGERÐ	AFURÐ	KOSTNAÐUR	UPPHAF
2.1	Götusópun og snjómokstur verði bætt til muna og í kjölfarið hvatt til minni notkunar nagladekkja.	Uppfærð vetrarþjónustu-áætlun		
2.2	Bætt verði aðgengi að tölum um loftgæði.	Nýr vefur um loftgæði í Hafnarfirði		
2.3	Sveitarfélagið Hafnarfjörður kolefnisjafni, m.a. með skógrækt og endurheimt votlendis.	Árleg losunarskýrsla ásamt mótvægisáðgerðum		
2.4	Sveitarfélagið Hafnarfjörður skal bæta upplýsingagjöf um mengunarvöktun og umhverfismál.	Nýr vefur um umhverfismál og umhverfsvöktun		
2.5	Sveitarfélagið Hafnarfjörður kortleggi hugsanleg mengunarsvæði.	Skýrsla og kort með menguðum svæðum í Hafnarfirði		
2.6	Hljóðmengun í Hafnarfirði verði kortlögð og aðgerðir til úrbóta skipulagðar.	Skýrsla um hljóðmengun og aðgerðaáætlun		
2.7	Metið verði umfang ljósmengunar í Hafnarfirði og aðgerðir til úrbóta skipulagðar.	Skýrsla um vistkerfi í hættu		

3. Neysla og úrgangur

FRAMKVÆMD OG EFTIRFYLGNI

MARKMIÐ	AÐGERÐ	AFURÐ	KOSTNAÐUR	UPPHAF
3.1	Stofnunum sveitarfélagsins verði betur gert kleift að flokka úrgang, með því að bærinn komi til móts við þær varðandi losun úrgangs.	Minna óflokkað sorp		
3.2	Mælingar skulu gerðar á matarsóun stofnana sveitarfélagsins.	Árleg skýrsla um úrgangsmál frá stofnunum bæjarins.		
3.3	Hafnarfjarðarbær geri að reglu að flokkunartunnur séu aðgengilegar innan stofnana, utandyra og í almenningsrýmum.			
3.4	Hafnarfjarðarbær notist ekki við einnota umbúðir innan stofnana sinna eða á viðburðum á vegum bæjarins			
3.5	Leitað verði leiða til að Hafnarfjarðarbær verði plastpokalaust samfélag 2020.	Aðgerðaáætlun um plastpokalausán Hafnarfjörð		
3.6	Við jarðrask sé hugað að endurnýtingu mosa.			

4. Samgöngur og skipulag

FRAMKVÆMD OG EFTIRFYLGNI

MARKMIÐ	AÐGERÐ	AFURÐ	KOSTNAÐUR	UPPHAF
4.1	Ráðist skal í stefnumótun um hjólreiðar í sveitarfélaginu, sem skal lokið ekki síðar en vorið 2019.	Starfshópur skipaður til stefnumótunar		
4.2	Hafnarfjarðarbær endurskoði samgöngusamninga, þeir verði endurbættir verulega og aðlagðir fleiri samgönguháttum en eingöngu strætó.	Innleiðing samgöngusamninga		
4.3	Ráðist verði í að finna lausnir á rafhleðslumálum sem víðast, við íbúðarhúsnæði, fyrirtæki og annars staðar. Hleðslustöðvum verði fjölgað.			
4.4	Aðgengi að almenningssamgöngum verði skipulagt með tilliti til vetrarþjónustu og biðskýlum fjölgað.			
4.5	Útfærsla og vegstæði Borgarlínu verði mótuð þannig að hún henti íbúum og fyrirtækjum Hafnarfjarðar sem best.			
4.6	Stefnt skal að auknum hlut almenningssamgangna, hjólreiðafólks og gangandi vegfarenda í samgöngukerfinu.	Lækkaður hámarkshraði, fækkun akreina og bílastæða, og tekin upp bílastæðagjöld, þar sem við á		
4.7	Átak skal gert í að gera miðbæ Hafnarfjarðar eftirsóknarverðari til útivistar og göngu með aðgengilegum hætti, s.s. með gróðri, skjóli og fallegum torgum og gönguleiðum			

4. Samgöngur og skipulag

■ FRAMKVÆMD OG EFTIRFYLGNI

4.8	Horft verði til þess að bæta nýtingu mannauðs og mannvirkja í bænum með skynsamlegri þéttingu byggðar á völdum svæðum.			
4.9	Fegrin bæjarins fer fram með ýmsum hætti. Götur, torg, hús og ræktuð svæði séu skipulögð með ásýnd í huga, viðhaldi og þrifum sé vel sinnt og íbúar og fyrirtæki séu hvött til góðrar umgengni.			
4.10	Hafnarfjarðarbær skal verða fyrirmynd annarra um að koma upp rafhleðslubúnaði og reiðhjólaaðstöðu við stofnanir bæjarins. Göngur og hlaup teljast til vistvænna samgangna og í stofnunum bæjarins skal gert ráð fyrir aðstöðu til að starfsfólk geti þvegið sér og haft fataskipti.			

5. Umhverfisfræðsla

■ FRAMKVÆMD OG EFTIRFYLGNI

MARKMIÐ	AÐGERÐ	AFURÐ	KOSTNAÐUR	UPPHAF
5.1	Upplýsingar varðandi loftmengun, sorp og fleira skulu gerðar aðgengilegar og skilmerkilegar.			
5.2	Umhverfisfræðsla verði eflid fyrir starfsmenn Hafnarfjarðarbæjar.			
5.3	Hafnarfjarðarbær skal efla úti-/grenndarkennslu í skólum bæjarins með áherslu á umhverfis- og náttúruskilning og -vernd.			
5.4	Miðlar Hafnarfjarðarbæjar skulu auka áherslu á umhverfis- og náttúruverndarmálefni.			

6. Útivist og heilbrigður lífsstíll

FRAMKVÆMD OG EFTIRFYLGNI

MARKMIÐ	AÐGERÐ	AFURÐ	KOSTNAÐUR	UPPHAF
6.1	Aðgengi og umhirða skal bætt á útivistarsvæðum bæjarins.			
6.2	Hafnarfjarðarbær ráðist í stefnumörkun og aðgerðaáætlun fyrir samgöngur við útivistarsvæði í landi Hafnarfjarðar.	Bættar samgöngur milli hverfa og við útivistarsvæði.		
6.3	Hafnarfjarðarbær skal finna farveg fyrir hugmyndir um óhefðbundið notagildi útivistarsvæða.	Verkefni unnið í samvinnu við Markaðsstofu Hafnarfjarðar, ÍTH eða aðra.		
6.4	Mótuð verði stefna um útivist og ferðaþjónustu í Hafnarfirði með náttúruvernd að leiðarljósi.			

HAFNARFJÖRÐUR

HAFNARFJÖRÐUR

Umhverfis og auðlindastefna Hafnarfjarðar
samþykkt í bæjarstjórn
18.05 2018.